

Sygn. akt XXVIII C 7789/21

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2021 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXVIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Tomasz Niewiadomski

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2021 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z powództwa A. K. i S. L. (1)

przeciwko Bankowi (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.

o ustalenie i zapłatę

w przedmiocie wniosku powodów o udzielenia zabezpieczenia

postanawia:

wniosek oddalić.

Sygn. akt XXVIII C 7789/21

UZASADNIENIE

postanowienia z 30 czerwca 2021 roku

W dniu 23 czerwca 2021 roku do tut. Sądu wpłynął pozew w którym powodowie – A. K. i S. L. (2), domagali się zasądzenia od pozwanego – Banku (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W., kwoty po 174 809,76 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 12 września 2017 do dnia zapłaty. Przedmiotem ewentualnego żądania pozwu było także stwierdzenie przez Sąd, że stosunek prawny mający źródło w umowie kredytu nr (...), indeksowanego do franka szwajcarskiego, zawartej w dniu 23 sierpnia 2007 roku pomiędzy powodami, a pozwanym – jest nieważny.

W pozwie został także zawarty wniosek o udzielenie zabezpieczenia poprzez unormowanie praw i obowiązków stron na czas trwania postępowania w ten sposób, że:

- a. zostaje wstrzymany obowiązek powodów dokonywania spłaty rat kredytu w wysokości i terminach określonych w ww. umowie kredytu;
- b. pozwany nie jest uprawniony do złożenia powodom oświadczenia o wypowiedzenia ww. umowy;
- c. pozwany nie może przekazać informacji o zaprzestaniu spłacania rat do biur informacji kredytowej.

W uzasadnieniu wskazano, że umowa jest nieważna z uwagi na jej sprzeczność z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Prawo bankowe i art. 353¹ kc. Ponadto o jej nieważności miał dodatkowo świadczyć fakt, iż w wyniku jej zawarcia miała zostać przekroczona zasada swobody umów. Za trafnością ww. argumentów miała świadczyć w szczególności okoliczność, iż sposób ustalania wysokości poszczególnych rat oraz wysokości oprocentowania odwoływał się do kursu waluty samodzielnie ustalanego przez pozwanego.

Odnosząc się do kwestii posiadania interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia podnieśli oni, iż do na dzień wniesienia pozwu uiszcili niemal całość kwoty otrzymanego kredytu, zatem dalsze spłacanie rat ww. kredytu spowoduje powstanie bezpodstawnego wzbogacenia po stronie pozwanego (pozew k. 3 - 46).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniosek o zabezpieczenie nie jest zasadny i nie zasługuje na uwzględnienie. Należy wskazać, iż zgodnie z art. 730¹ § 1 kpc udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Okoliczności te muszą być spełnione **łącznie**, zatem brak uprawdopodobnienia którejkolwiek z nich uniemożliwia uwzględnienie wniosku.

Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

Instytucja uprawdopodobnienia odnosi się do sytuacji, w których ustawa procesowa nie wymaga ustalenia twierdzeń o faktach przy pomocy dowodów, lecz zadawała się mniejszym stopniem pewności. Uprawdopodobnienie może być przeprowadzone przez sąd przy użyciu środków, które uzna za właściwe, nie wyłączając środków dowodowych. Przy uprawdopodobnieniu nie jest jednak konieczne zachowanie szczególnych przepisów o postępowaniu dowodowym (art. 243 kpc). Uprawdopodobnienie, w odróżnieniu od dowodu, nie daje zatem pewności co do prawdziwości twierdzenia o istnieniu konkretnego roszczenia, ale sprawia, że twierdzenie to staje się prawdopodobne (podobnie Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w uzasadnieniu postanowienia z dnia 13 lutego 2012 roku, I ACz 270/12, LEX nr 1111997; M. Iżykowski: Charakterystyka prawna uprawdopodobnienia w postępowaniu cywilnym, Nowe Prawo 1980, nr 3, str. 71).

Do uprawdopodobnienia twierdzeń w postępowaniu zabezpieczającym odnoszą się ogólne reguły dotyczące uprawdopodobnienia stosowane w postępowaniu cywilnym. Wykazanie prawdopodobieństwa roszczenia może być przeprowadzone za pomocą takich niesformalizowanych środków, jak: pisemne oświadczenia osób trzecich, nieformalne przesłuchanie stron lub strony bądź świadków, dokumenty itp. Sąd winien mieć jednak na uwadze zgromadzony w sprawie materiał dowodowy. Z kolei przy wyborze sposobu zabezpieczenia sąd uwzględni interesy stron lub uczestników postępowania w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należytą ochronę prawną, a obowiązanego nie obciążać ponad potrzebę. Ponadto art. 738 kpc określa, iż sąd ma obowiązek rozpoznać wniosek o udzielenie zabezpieczenia w jego granicach, biorąc przy tym za podstawę orzeczenia materiał zebrany w sprawie.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należało stwierdzić, iż w roszczeniu głównym powodowie domagają się jedynie zasądzenia określonej kwoty pieniężnej. Tym samym w tym przypadku nie mogą znaleźć zastosowania sposoby zabezpieczenia określonej w art. 755 kpc, co musiało skutkować oddaleniem wniosku. Sąd podziela stanowisko, iż **roszczenie ewentualne nie może w postępowaniu o zabezpieczenie stanowić podstawy oceny pod kątem art. 730¹ § 1 kpc**, albowiem zyskuje ono na znaczeniu dopiero po stwierdzeniu niezasadności roszczenia głównego, co może nastąpić tylko w postępowaniu toczącym się przed Sądem rozpoznającym sprawę, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego (podobnie uznał m.in. Sąd Apelacyjny w Krakowie w postanowieniu z dnia 3 września 2012 roku,

I ACz 1198/12, Legalis nr 726607, oraz Sąd Okręgowy w Bydgoszczy w postanowieniu z dnia 12 listopada 2015 roku, II Cz 752/15, Legalis nr 1999994).

Niezależnie od tego należy wskazać, iż powodowie nie uprawdopodobnili także interesu prawnego w udzieleniu wnioskowanego zabezpieczenia co do powyższych roszczeń o ustalenie. Brak bowiem wykazania, że zagraża im szkoda lub inne negatywne następstwa, które pomimo ostatecznego wygrania sprawy mogłyby ich dotknąć. W ocenie Sądu nie przywołali oni bowiem żadnych konkretnych okoliczności, które świadczyłyby o powstaniu nieodwracalności skutków zapłaty dalszych rat kredytu. W pozwie nie wskazano w żaden sposób, jakie skutki dla powodów wywoła brak zabezpieczenia we wnioskowany sposób i by w jakikolwiek sposób rzutowało to negatywnie na realizację celów

niniejszego postępowania. Brak jakiegokolwiek argumentacji która wyjaśniałaby, w jaki sposób brak zabezpieczenia rzekomo utrudni wykonanie wyroku który zostanie wydany w przedmiotowej sprawie.

W szczególności powodowie nie odnieśli się w żaden sposób do powstałych w wyniku dokonywania dalszych spłat kredytu, skutków do własnej szczególnej sytuacji majątkowej lub osobistej, w związku z którą np. byliby narażeni na poważne i nieodwracalne konsekwencje w razie dokonywania dalszych spłat. Nie uszedł przy tym uwadze Sądu fakt, iż powodom wpłacono kredyt w kwocie 458 669,93 złotych, podczas gdy spłacili oni dotychczas ok. 350 000. Nie spłacili oni zatem dotychczas nawet kapitału kredytu a nie ulega wątpliwości, iż na skutek żądanego przez powodów stwierdzenia przez Sąd nieważności ww. umowy kredytu – pozwany będzie miał roszczenie o zwrot jego równowartości (vide: uchwała

Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2021 roku, III CZP 11/20, Legalis nr 2532281). **W ocenie Sądu dopiero spłata przez kredytobiorcę co najmniej kapitału udzielonego kredytu pozwala rozważać, czy zachodzi interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia roszczenia niepieniężnego w sprawach dotyczących ważności kredytów denominowanych lub indeksowanych do walut obcych.**

Powodowie nie wykazali zupełnie żadnych okoliczności, które mogłyby wskazywać na uzasadnione obawy o wypłacalność pozwanego i brak możliwości odzyskania wpłaconych na jego rzecz sum pieniężnych w wykonaniu ww. umowy kredytu. Twierdzenia w tym zakresie zawarte we wniosku o zabezpieczenie, stanowią jedynie daleka idącą teoretyczną dywagację, ale bez konkretnego odniesienia się do faktycznej sytuacji finansowej pozwanego. Nie wykazano w szczególności tego, by pozwany nie wykonał jakiegokolwiek wyroku Sądu zapadłego przeciwko niemu w sprawie z powództwa strony umowy kredytu indeksowanego czy denominowanego do waluty obcej.

Dodatkowo brak było podstaw do udzielenia zabezpieczenia z uwagi na treść art. 731 kpc, zgodnie z którym zabezpieczenie nie może zmierzać do zaspokojenia roszczenia. Reguła ta wynika z funkcji postępowania zabezpieczającego, którą jest udzielenie ochrony prawnej o tymczasowym charakterze, o innej treści niż ochrona udzielona w postępowaniu rozpoznawczym, co oznacza, że orzeczony sposób zabezpieczenia winien różnić się od treści obowiązku nałożonego na obowiązanego w merytorycznym orzeczeniu.

W ocenie Sądu sposób zabezpieczenia, o którego zastosowanie wnioskowali powodowie, zmierza w istocie do zaspokojenia roszczenia głównego, bowiem udzielenie ochrony prawnej przez wstrzymanie obowiązku spłaty rat kredytu jest de facto tożsame z podstawowym roszczeniem strony powodowej. Pozytywne rozstrzygnięcie w tym zakresie już na obecnym etapie byłoby zbyt daleko idące przez nawiązanie do meritum postępowania i jego antycypację. W ocenie Sądu powodowie nie wykazali żadnych okoliczności wskazanych w art. 755 § 2¹ kpc, tj. że wnioskowane zabezpieczenie jest konieczne dla odwrócenia grożącej im szkody lub innych niekorzystnych dla nich skutków.

Dodatkowo nie uszła także uwadze Sądu pewna niekonsekwencja powodów w zakresie poszczególnych żądań wnioskowanego zabezpieczenia. Z jednej strony powodowie twierdzą, że zawarta przez nich przedmiotowa umowa kredytu jest nieważna, a z drugiej strony domagają się oni nałożenia na bank zakazu jej wypowiedzenia. Jeżeli ww. umowa jest nieważna ex lege, to pozbawiony zasadności jest ewentualny zakaz jej wypowiedzenia. Nie do zaakceptowania jest pogląd zakładający możliwość nałożenia w trybie zabezpieczenia zakazu wypowiedzenia umowy, a w szczególności takiej, co do której twierdzi się, że jest nieważna.

Reasumując należy stwierdzić, iż wniosek o zabezpieczenie nie zasługiwał na uwzględnienie z uwagi na brak interesu prawnego powodów oraz fakt, iż proponowany sposób nie może być stosowany do zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. Nie wykazali oni bowiem w żaden sposób, iż brak zabezpieczenia w jakiegokolwiek uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, nie stwierdzając łącznego istnienia wszystkich przesłanek określonych w art. 730 i art. 730¹ kpc, Sąd orzekł jak w sentencji.

Zarządzenie: (...)